

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 211/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Patríciovou Piptovou, Námestie slobody 582/3, Sobrance, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tp/8/2023 a jeho uzneseniu z 8. júla 2024, ako aj proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v bližšie neoznačenom konaní, postupu Úradu špeciálnej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní a postupu Krajskej prokuratúry v Košiciach v bližšie neoznačenom konaní takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 39a a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tp/8/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 8. júla 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ako aj vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 39a a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 2 a 4 a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v bližšie neoznačenom konaní, postupom Úradu špeciálnej prokuratúry (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) v bližšie neoznačenom konaní a postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) v bližšie neoznačenom konaní. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť v časti výroku o obmedzeniach a povinnostiach, ktoré ostali v platnosti. Zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal „náhradu nemajetkovej ujmy“ 25 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (II. ÚS 445/2023) tento senát zistil, že sťažovateľ mal spoločne s ďalšími obvinenými sofistikovaným a vzájomne synchronizovaným spôsobom prevádzkovať tzv. pyramídovú hru, resp. tzv. Ponzioho schému (vyplácanie pôvodných klientov z prostriedkov získaných od nových klientov), a na realizáciu jednotlivých krokov mal spoločne s ďalším obvineným využívať iné osoby, preposielať finančné prostriedky medzi obchodnými spoločnosťami a osobnými bankovými účtami (sťažovateľ mal z účtov postupne vybrať viac ako 800 000 eur) a dohliadať na zakrývanie tejto aktivity.

3. Sťažovateľ podal 24. apríla 2024 na Špecializovanom trestnom súde návrh na zrušenie uložených povinností a obmedzení, o ktorom bolo napadnutým uznesením rozhodnuté tak, že podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku sa menia obmedzenia uložené sťažovateľovi uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tost-š/12/2023 z 23. augusta 2023 a uznesením Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 3Tp/8/2023 z 22. septembra 2023 tak, že sa ruší jeho povinnosť podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami – zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby, pričom ostatné obmedzenia ostávajú v platnosti (povinnosť pravidelne, v čase určenom probačným a mediačným úradníkom, dostaviť sa k nemu, zákaz styku a kontaktu s obvineným ██████████ v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, povinnosť oznámiť súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu, povinnosť neprekročiť denný limit na akékoľvek hotovostné operácie, ktorý určuje na sumu 100 eur denne, povinnosť realizovať všetky ostatné finančné operácie výlučne bezhotovostnou formou z každého konkrétneho bankového účtu, ktorým bude oprávnený disponovať a povinnosť nahlasovať vyšetrovateľovi realizáciu akejkoľvek hotovostnej operácie presahujúcej limit 100 eur, a to najneskôr do troch dní od jej uskutočnenia).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo v jeho veci vydané predčasne, keď nebola dostatočným spôsobom preukázaná objektívna a subjektívna stránka trestného činu podvodu.

5. Proti napadnutému uzneseniu konkrétne namieta, že Špecializovaný trestný súd sa nevysporiadal s jeho námietkou o neexistencii väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pred Špecializovaným trestným súdom v tomto smere osobitne poukázal na to, že v podobnej situácii neboli obvinenému ██████████ uložené žiadne povinnosti a obmedzenia. Sťažovateľ je tak jediným z obvinených v predmetnej trestnej veci, kto je povinný strpieť uložené povinnosti a obmedzenia.

6. Ďalej pred ústavným súdom namieta, že proti napadnutému uzneseniu nie je možné podať opravný prostriedok, čo podľa jeho názoru predstavuje porušenie jeho práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces. V dôsledku nezrušenia obmedzení a povinností mu taktiež nebolo umožnené predložiť argumenty a dôvody proti vzatiu do väzby a nahradeniu väzby. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na to, že proti napadnutému uzneseniu nie je v zmysle poučenia možné podať sťažnosť, pričom sám má vedomosť o tom, že iné súdy takéto poučenie vo svojich uzneseniach

v obdobných veciach neobsahujú, a teda sa možno domnievať, že sťažnosť proti nim je možné podať.

7. Sťažovateľ vo všeobecnosti pred ústavným súdom namieta aj porušenie svojho práva na obhajobu v štádiu pred vznesením obvinenia a s tým súvisiace porušenie viacerých ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku v jeho neprospech.

8. Napokon bez akejkol'vek bližšej argumentácie tvrdí, že jemu uložený limit na hotovostné operácie je „*v zjavnom rozpore*“ s čl. 39a ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 39a a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením vydaným v napadnutom konaní, ako namietané porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 39a a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 2 a 4 a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru postupom najvyššieho súdu v bližšie neoznačenom konaní, postupom špeciálnej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní a postupom krajskej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v bližšie neoznačenom konaní, postupom špeciálnej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní a postupom krajskej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní:

11. Pokiaľ sťažovateľ v petite svojej sťažnosti navrhuje rozhodnúť, že postupom najvyššieho súdu v bližšie neoznačenom konaní, postupom špeciálnej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní a postupom krajskej prokuratúry v bližšie neoznačenom konaní došlo „*k zjavnému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru*“ (ako to vyplýva z odôvodnenia ústavnej sťažnosti), resp. k porušeniu viacerých jeho iných práv podľa ústavy a dohovoru (ako to vyplýva z petitu ústavnej sťažnosti), ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť v tejto časti nespĺňa náležitosti ustanovené zákonom [§ 123 písm. b) a d) zákona o ústavnom súde], a to jednak z dôvodu neurčitosti návrhu na rozhodnutie (petitu), ako aj z dôvodu nedostatočného, resp. úplne absentujúceho relevantného ústavnoprávneho odôvodnenia. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že sťažovateľ je sám advokát, pričom je v konaní pred ústavným súdom zastúpený (ďalším) advokátom, preto ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať ho na doplnenie jeho ústavnej sťažnosti v časti návrhu na rozhodnutie, resp. v časti relevantného ústavnoprávneho odôvodnenia.

12. Navyše, z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodit', že sťažovateľ pravdepodobne namieta porušenie svojich práv postupom označených orgánov v roku 2023, resp. začiatkom roka 2024, pri rozhodovaní o jeho predchádzajúcich návrhoch na zrušenie uložených povinností a obmedzení, čo by zakladalo aj dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti pre oneskorenosť, keďže v zmysle § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

13. Ústavný súd ďalej poukazuje aj na zmätočnosť argumentácie sťažovateľa, ktorý vo svojej ústavnej sťažnosti namieta aj pochybenia a nedostatky v iných rozhodnutiach vydaných v jeho trestnej veci, ktoré nie sú touto ústavnou sťažnosťou napadnuté, prípadne ním vnímané nedostatky, ktoré boli napadnutým uznesením preukázateľne zhojené (zrušenie povinnosti podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami).

14. V dôsledku už uvedeného bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia náležitostí ustanovených zákonom a podporne aj z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskorenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým postupom a napadnutým uznesením:

15. Ústavný súd na úvod konštatuje, že v okolnostiach veci sťažovateľ s odkazom na § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde nevyžadoval využitie opravného prostriedku (sťažnosti podľa § 82 Trestného poriadku), keďže v čase podania tejto ústavnej sťažnosti nebolo ustálené, či takýto opravný prostriedok je v danej situácii prípustný. Na rozdielny prístup všeobecných súdov v tejto otázka poukázal aj sám sťažovateľ.

16. V tejto súvislosti ústavný súd dopĺňa, že uznesením sp. zn. PLz. ÚS 3/2024 z 18. decembra 2024 rozhodol, že zamietnutie sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie alebo súdu prvého stupňa podľa § 82 ods. 1 alebo 2 Trestného poriadku z dôvodu, že je neprípustná podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, je porušením základného práva obvineného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

17. Pokiaľ ide o samotné relevantné námietky smerujúce proti napadnutému postupu a napadnutému uzneseniu, ústavný súd konštatuje, že tieto sa podľa všetkého neprekrývajú s námietkami, ktoré sťažovateľ uplatnil v samotnom návrhu predloženom Špecializovanému trestnému súdu. Ako už bolo konštatované (bod 13 tohto uznesenia), ústavná sťažnosť sťažovateľa pôsobí vo viacerých svojich častiach zmätočne, a preto už len ustálenie konkrétnych námietok proti konkrétnym rozhodnutiam či postupom spôsobuje na strane ústavného súdu objektívne ťažkosti.

18. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ vo svojom návrhu adresovanom Špecializovanému trestnému súdu žiadal o zrušenie všetkých jemu uložených povinností a obmedzení, a to z dôvodu, že v danom štádiu trestného konania už podľa jeho názoru nie je možné zmarit' ani sťažiť účel trestného konania. Svoje povinnosti si plnil, obmedzenia dodržiaval, a teda neexistuje podozrenie, že by mal marit' priebeh trestného konania. Taktiež tvrdil, že väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku pominul.

19. Špecializovaný trestný súd v napadnutom uznesení v nadväznosti na prednesené námietky uviedol, že u sťažovateľa sú naďalej splnené materiálne aj formálne podmienky väzby, pričom nebola zistená žiadna taká zmena okolností, ktorá by znížila dôvodnosť väzby. Ďalej uviedol, že zrušením (vypustením) zákazu vzdáť sa z miesta pobytu alebo z obydlija okrem podmienok, ktoré vymedzil probačný a mediačný úradník, a zrušením (vypustením) zákazu vycestovať do zahraničia sa javí kontrola technickými prostriedkami – zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby – ako celkom zjavne nelogická a tiež neúčelná z dôvodu, že v súčasnosti sa obvinený môže voľne pohybovať a zariadenie na určenie polohy tak neplní svoj účel. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že predmetnú povinnosť je potrebné zrušiť. Pokiaľ ide o zvyšné sťažovateľovi uložené povinnosti a obmedzenia, tieto s odkazom na predchádzajúce rozhodnutia o väzbe sťažovateľa a o jeho návrhoch ostávajú naďalej relevantné (ústavný súd z týchto rozhodnutí zistil, že sťažovateľ mal podľa návrhu príslušného prokurátora pri svojom „podnikaní“ a aj v súkromnom živote narábať s peniazmi predovšetkým v hotovosti, resp. mimo oficiálnej efektívnej spätnej dohľadateľnosti a bez akejkoľvek evidencie platieb a transakcií, pričom sám nemal výhrady voči návrhu prokurátora vo vzťahu ku kontrole nakladania s finančnými prostriedkami, a to s výnimkou toho, že niektoré povinnosti považoval za nevykonateľné; pozri bod 3 tohto uznesenia).

20. Z už uvedeného podľa názoru ústavného súdu vyplýva, že Špecializovaný trestný súd sa zaoberal konkrétnymi tvrdeniami sťažovateľa a poskytol mu hoci stručnú, avšak v okolnostiach danej veci dostatočnú, a teda aj ústavnoprávne akceptovateľnú odpoveď.

21. Ústavný súd zároveň vo vzťahu k Špecializovanému trestnému súdu zdôrazňuje, že odôvodňovanie napadnutého uznesenia odkazom na predchádzajúce rozhodnutia bez toho, aby boli tieto bližšie citované, resp. ich závery zosumarizované, naráža na hranice ústavnoprávnej akceptovateľnosti. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž mimo poskytnutia odpovede samotnému sťažovateľovi (obvinenému, obžalovanému) slúži aj na účel výkonu verejnej kontroly výkonu súdnictva, a teda jeho podstatné dôvody (aj tie, ktoré boli podrobne vysvetlené v predchádzajúcich rozhodnutiach) majú byť v rozumnej miere objasnené v jeho odôvodnení. Ako už bolo zo strany ústavného súdu opakovane konštatované, spravodlivosť má byť nielen vykonávaná, ale sa má aj javiť, že je vykonávaná (III. ÚS 36/2011, III. ÚS 356/2018, I. ÚS 147/2019).

22. Pokiaľ sťažovateľ nad rámec svojej argumentácie pred Špecializovaným trestným súdom namieta, že „*skutková veta trestného činu je zavádzajúca*“ a že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané predčasne, ústavný súd (odhliadnuc od toho, že sťažovateľ nepreukázal uplatnenie tejto námietky pred Špecializovaným trestným súdom, pozn.) v krátkosti konštatuje, že túto svoju námietku môže sťažovateľ uplatniť v konaní vo veci samej, teda v konaní, v ktorom sa rozhoduje o trestnom obvinení proti nemu. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu v štádiu konania pred vznesením obvinenia, ktoré sa malo premietnuť do oslabenia jeho pozície v konaní po vznesení obvinenia.

23. Napokon, ak sťažovateľ namieta, že jemu uložený limit na hotovostné operácie je „*v zjavnom rozpore*“ s čl. 39a ústavy, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v tejto časti svojej ústavnej sťažnosti jednak neuviedol žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu a taktiež nepreukázal, že by túto svoju námietku uplatnil pred Špecializovaným trestným súdom, v ktorého právomoci bolo jej meritórne posúdenie.

24. V nadväznosti na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že túto časť ústavnej sťažnosti je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, a čiastočne aj podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia náležitostí ustanovených zákonom a podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu